

אולי גם זה לטובה

סיפור

זה היה יום חמישי בערב, שבוע אחרי שחזרתי מחופשת הסקי המוזלת שלי בהרי הקרפטים. נסעתי לשם בהמלצת המורה לפסנתר הרומנייה שלי ובעלה. סיגל, ידידתי מימי בית הספר העלזים, היתה על הקו.

'לא, סיגל. באמת אין לי כוח... שינקין יום שישי בצהריים? את יודעת איך זה, אי אפשר לנשום, מלא ערסים ופרחות... כן בשינקין, רואים שכבר מלא זמן את לא מסתובבת בתל-אביב... כן אני יודע ככה זה כשאתה נהיה מהוגן... נו טוב שכונת 'נתניה הירוקה' זה באמת מקום שונה. אז מה את אומרת אולי נוותר?'

אולם חוסר הרצון המופגן שלי נעלם מול הטיעון הגורף שלה שהיא עומדת ללדת ממש תוך ימים ספורים ואחרי זה היא תהיה תקועה בבית במשך חודשים. אז אם אני רוצה לראות אותה מתישהו בזמן הקרוב כבן אדם עצמאי ולא כיצור שיש לו שלוחה צווחנית ובוכה קבועה לצידו, אז כדאי שאטריח את עצמי לפגישה איתה.

התור הקבוע שהזדנב מול הפתח לבית הקפה לאורך המדרכה קיבל את פני אחרי חיפוש ארוך אחר חניה ברחובות בסביבה. לא מצאתי את סיגל בחוץ, וכשהוצאתי את הפלאפון מהכיס גיליתי שמרוב פקקים ולחץ לא שמתי לב שהיא צלצלה כבר פעמיים. היא הגיעה לפני, כי פחדה לעמוד בתור עם הבטן הגדולה שלה, והיא מחכה לי בפנים. עקבתי אחרי עורפו החלק והלח ושיערו הדוקר של המלצר שקיבל את פני בדלת והוביל אותי אל השולחן. היה קצת קשה לחבק אותה, ולא כל כך ידעתי אם ללחוץ או לא, בכל זאת לא נעים למעוך מישהו ועוד בגיל כל כך צעיר, עוד לפני שהוא נולד. התיישבנו. הבטן שלה נראתה כמו לווייתן שצלל לחפש משהו מתחת לשולחן בין ערימות הלכלוך והסיגריות המעוכות. היא לא הפסיקה לחייך, ליטפה לי את היד ונראתה מאוד מאושרת. המנה הראשונה היתה טובה, וכבר הספקתי להראות לה את הפילם הראשון, הזה עם הסנואבורד והקפיצות. כשהגענו לתמונה של הנפילה שדפקתי במורד הצפוני של אתר הסקי והתחלתי לספר לה על זה, היא נעצרה פתאום. הסתכלה עלי במבט עגול ואמרה לי: 'אני חושבת שזה מתחיל'.

'מה מתחיל?' שאלתי אותה והרגשתי איך הלב שלי הופך לסמרטוט. רק לא זה, רק לא איתי, למה זה מגיע לי ועוד ביום שישי בצהריים, עד שהגיע סוף השבוע. יש לי צירים.' היא אמרה.

'אולי את צריכה לשירותים בעצם,' שאלתי אותה, אבל כשהיא תפסה לי את היד ולחצה אותה בכוח נוראי, הבנתי שכפי הנראה זו לא פעולת מעיים אלימה במיוחד, ושכדאי שאתחיל לעשות משהו. בעלה של סיגל היה איש צבא והוא כמו גם הכרס המתפתחת שלו ועלי הדפנה על כתפיו היו בתחילת הקריירה שלהם. שאלתי אותה מה מספר הפלאפון שלו, ומיד חייגתי, אבל לא היתה תשובה.

'אתה חייב לקחת אותי לבית החולים, כמה שיותר מהר,' היא אמרה לי והתכופפה קדימה תוך שהיא מעוותת את פניה בכאב. זרקתי את התמונות בחזרה לתוך המעטפה, לקחתי את התיק שלה על הכתף והתחלנו להיסחב החוצה מבית הקפה. היא אמרה שהגל הראשון של הצירים עבר לה, ועכשיו היא יכולה ללכת קצת עד המכונית, אבל אנחנו חייבים להזדרז כי נראה לה שזה לא הולך לקחת הרבה זמן.

הרחוב לא היה פקוק מדי בשעה הזו, לשמחתי. עלינו למכונית והתחלנו לחתוך את כבישי העיר כדי לצאת ממנה לכיוון בית החולים כמה שיותר מהר. כל פעם שהתקדמנו, התחילה סיגל לצרוח. היא אמרה שהיא לא יכולה כשאנחנו נוסעים, כי אז זה כואב לה רצח. אבל כששאלתי אותה אם היא רוצה לעצור רגע בצד, היא הסתכלה עלי כאילו השתגעתי וצעקה שאמשיך לנסוע ומהר. הותרנו את הבניינים רבי הקומות של העיר מאחורינו ומסביבנו התחילו להיפרש השדות שבדרך לבית החולים.

חשבתי לעצמי שהכול יכול היה להיות כל כך יפה ופסטורלי, עם השמש שכבר מתחילה לרדת, עם השמים היפים האלו ועם השיבולים בצידו הכביש, אם לא היינו נוסעים עכשיו כמו משוגעים לחדר היולדות ואם סיגל לידי היתה שרה משהו שקט במקום להחריש לי את האוזניים.

סיגל הצליחה להשיג את בעלה אבל להפתעתי הוא אמר שהוא באמצע משהו חשוב והוא יתעכב קצת. וממילא זה לוקח זמן, כך שהוא יגיע קצת יותר מאוחר. היא סגרה את הפלאפון והעצבנות שלה עוד שמרה אותה בשקט לזמן קצר. אחרי כמה רגעים זה התפקע והיא התחילה להתפרע לידי כמו משוגעת, אמרה שהכאבים ממש בלתי נסבלים. היא ביקשה שאפתח את החלון ושמחתי לעשות את זה, כי כל הכיסא שליך הנהג, עליו ישבה, כבר היה רטוב מהמים שירדו לה והריח שלהם היה כמו של חומר כימי. המים נאספו על השטיחון שעל רצפת המכונית בשלולית שחורה וריחנית.

כל הזמן ניסיתי לעודד אותה ולומר לה שהנה אנחנו עוד מעט מגיעים, וזה כבר באמת לא צריך לקחת עוד הרבה זמן. אבל נראה שסיגל בכלל לא שמה לב אלי או למה שאמרתי. היא סבלה מכאבים נוראיים ומדי פעם התפתלה לידי וממש הרגשתי איך שהכאב קורע אותה מבפנים. תעצור, תעצור מיד. היא אמרה לי פתאום. אני לא יכולה יותר. זה בא עכשיו. אני חייבת ללדת פה, הוא כבר יוצא, הוא ממש יוצא. ניסיתי לשכנע אותה שתחכה עוד קצת, כי איפה שנסענו לא היו שוליים לכביש, ואמרתי לה שאני לא יכול לעצור באמצע הכביש.

'אתה יכול, תאמין לי שאתה יכול, כי אחרת אני יולדת לך תוך כדי נסיעה'.
זה שכנע אותי. עצרתי.

'בוא מסביב ותעזור לי, אני אדריך אותך' היא אמרה לי.

כיוון שכבר באמת לא היתה לי ברירה אחרת, עמדנו באמצע הכביש. שום בית לא היה בסביבה, והכביש היה ריק עד האופק, כך שאפילו לא היה ממי לבקש עזרה. ניגשתי לדלת בצד שלה וכרעתי על הברכיים. הרגליים שלה נראו מקרוב ענקיות במיוחד. כל השומן שנאסף עליהן רטט בגלים רחבים כשהיא פיסקה אותן ושמה כל אחת על כתף אחרת שלי. עוד הספקתי לחשוב שזה מפתיע כמה הרגליים האלה שמנות מקרוב, כי מרחוק היא תמיד נראתה לי די חתיכה, ואז אמרתי לעצמי, אידיוט, זה הרי הכול בגלל ההריון. הריח היה בלתי נסבל אבל אני חייב להגיד שאפילו התרגשתי, היא התחילה להסביר לי איך אני תופס את הראש ומה אני עושה אז, וכל פעם נקטעו הדברים שלה עם התנשמויות עמוקות וצעקות כאב נוראיות.

הבטן שלה, שנראתה עוד יותר ענקית כשהסתכלתי עליה מאיפה שכרעתי, מלמטה, התחילה לפרפר, והיא צעקה, 'הנה זה בא'. לא יכולתי לראות אותה, כי הפנים שלה היו מוסתרות, והייתי צריך חצי לנחש מה היא אומרת, כי האוזניים שלי קיבלו כל פעם מכות מהרגליים שלה או שהן התכסו בשולי שמלת ההריון שהיא לבשה. ואז זה התחיל לבצבץ. לאט בהתחלה, כאילו לוקח את הזמן שלו ונהנה מהסבל של סיגל, ואחר כך, בבת אחת במין שלופסס מהיר, הגיח משהו, שהיה מקופל בצורה מסודרת כמו מכתב. פתחתי את הקפלים שלו וראיתי שזה שוטר פלסטיני קטן ודו ממדי, לבוש במדים, עם כפייה ורובה ביד. הוא יישר לעצמו את הפסים שנשארו איפה שהיו הקפלים והתנפח לי מול העיניים ונהיה תלת ממדי כמו סירות מגומי שמנפחים על החוף בים. המדים המנומרים שלו היו בדיוק במידה קטנה שהתאימה לו, מסודרים ומעומלנים, אפילו שהיה בהם קצת ריח מהמים שירדו קודם לסיגל. גם הרובה והכפייה היו מוקטנים בשבילו. הוא הסתכל עלי בעיניים שחורות וחיך כלפי חיוך חד. הוא ביקש שוקולד.

סיגל המשיכה לצרוח, כאילו כל העסק עוד לא נגמר, אבל אני כבר לא יכולתי לזוז. מאחורי שמעתי רעשים, ורק אז שמתי לב שאנשים כבר התקבצו סביבנו, כנראה כאלה שחשמנו להם את הכביש, והם יצאו מהמכוניות לראות מה קרה. הם ראו אותנו ונעמדו מסביב להסתכל. השוטר הקטן נראה די מרוצה מכל

חיפה 1995, צילום: אייל לנדסמן

ההמולה מסביב, ולא נראה שהוא מתכנן לתת איזו צרחה בשביל להראות שהוא נולד בריא, כמו שמקובל אצלנו.

כשקמתי, ראיתי שמשני הצדדים של הכביש כבר התחיל להשתרך טור לא קטן של מכוניות, וגם שני אמבולנסים עמדו שם לא רחוק מהמכונית שלנו. אנשים חשבו שקרתה תאונה וצלצלו להזמין אותם. הנהגים של האמבולנסים, אחד קטן, ג'ינג' עם ז'אקט כתום, והשני דתי עם כיפה סרוגה, גרום, שחרחר וגבוה, עמדו לא רחוק. בגלל שהיינו בכביש בינעירוני הגיעו אמבולנסים משתי ערים שונות, והם התחילו להתווכח ביניהם בקול רם מי צריך לקחת את היולדת והתינוק לבית החולים בעיר שלו. אנשים התחילו לצאת מהמכוניות והתקרבו לראות על מה כל הבלגאן, הם צריכים להגיע הביתה, כבר יום שישי ומאוחר. אחד, שעמד בפקק והיה פקח עירוני מאחת הערים התחיל לצעוק על הג'ינג' שברור שהעיר שלו יותר רחוקה, ושיפסיק לעשות בעיות. הדתי הגניב חיך קטן לפקח ואמר לג'ינג': 'הנה אתה רואה'. אבל הג'ינג' נעמד בינו לבין המכונית שלנו, ולא נראה שהוא הולך לוותר.

התחילו לצעוק שם אחד על השני, התחילו מדידות וחשובים. הגיעו שני עורכי דין שעמדו במקרה בפקק, והציעו את עזרתם, כי גם הם רוצים כבר לגמור עם כל העסק מה שיותר מהר, ולפנות את הכביש בשביל להגיע הביתה. הם הסתכלו על נהגי האמבולנסים בעיניים מחייכות, החליפות המסודרות שלהם תאמו אחת

לשנייה, והאוזניים שלהם התחדדו בקצותיהן, כשהאזינו לטיעונים של כל אחד מהנהגים.

הרוחות התלהטו עוד יותר, ונראה שאפילו עורכי הדין, שכל דבר שאמרו נשמע ברגע הראשון כמו תבונה טהורה, לא הצליחו לצנן את העניינים. התחילו להתווכח על תחום שיפוט מוניציפאלי ועל זכויות יסוד וכבוד האדם ועל חוק הבריאות, וממש היה לי קשה לעקוב. אבל לפי הטונים שהמשיכו לעלות, הבנתי שזה עוד ייקח זמן עד שזה ייפתר.

טורי המכוניות משני הצדדים כבר הפכו ארוכים באמת. חשבתי לעצמי שאף פעם לא הייתי הסיבה של מהומה בכזה סדר גודל. המסוק עם שלט הפרסומת המתנפנף של ערוץ התנועה של הרדיו כבר התחיל לרחף מעלינו, והבנתי שהנה אנחנו מתחילים להיות אירוע בעל חשיבות לאומית. שני פקחי שבת של הרבנות הגיעו למקום ברגל. לא היה ברור, אם גם הם נתקעו איפשהו בפקק מאחור, או שהגיעו במיוחד בשבילנו. הם אמרו לנו שעם כל הכבוד למו"מ החשוב שאנחנו מנהלים פה, השבת עומדת להיכנס בקרוב ואם לא נזדרז הם יאלצו להפסיק את הדיון בכפייה או להטיל על כולנו, וכך גם על כל האנשים שעומדים בפקק מסביב, דוחות שבת.

הדברים שלהם העלו עוד יותר את הלחץ, אבל שום פתרון לא הסתמן באופק, שבאמת כבר הלך והאדים כי השמש עמדה לשקוע. הצללים של האנשים הפכו ארוכים, כמו לולבים עצובים על הכביש.

אצל נהגי האמבולנסים זה כבר התחיל להיות עניין של כבוד, ופקח העירייה אמר גם כן שבשבילו זה נושא של גאוות יחידה. עורכי הדין טענו כל פעם את הטיעונים של צד אחר בלהט. פקחי השבת התחילו למולל את פאותיהם הארוכות באצבעותיהם, מידת הכשרות של התינוק עצמו היתה מוטלת בספק בעיניהם, כיוון שלא ידעו להחליט אם הלבוש שלו הוא תחפושת, או משהו שהלבישו אותו, כי זה כל מה שהיה בסביבה בזמן הלידה או, וזה המקרה הגרוע, שזה מה שהוא נולד איתו, ואז פסק ההלכה אם הוא יהודי או לא יהיה די מורכב ובוודאי תקדימי.

עם כל ההמולה הזאת נראה היה שהקטן מתחיל לאבד סבלנות. הוא הסתכל מסביב לבדוק מה קורה. הוא לא שם לב לזה, אבל ראיתי שהידיים שלו התחילו לשחק קצת בנשק שלו, למתוח את הקפיצים וללטף את המתכת השחורה. הוא שאל אותי אם יש לי סיגריה, נתתי לו, והוא עישן אותה בשאיפות קצרות. בהתחלה הוא קצת השתעל, אבל מהר מאוד נכנס לקצב, ושאל מאיפה לעזאזל השגתי כאלה סיגריות גרועות. הייתי קצת נבוך שזה מה שהיה לי להציע לו, וגם מזה שהוא רק הגיע אלינו וכבר הוא רואה איך הולכים הדברים אצלנו.

יפו 1996, צילום: אייל לנדסמן

עוד אנשים שיצאו מזמן מהמכוניות התחילו להתקרב אלינו, וכולם נראו די עצבנים. נוצרה התקהלות, ועכשיו כבר הצטערת, שבמקום נהגי האמבולנסים האלה שרק עושים צרות, אין בסביבה כמה שוטרים שיעזרו להשתלט על המצב, במקרה שתהיה שם הפגנה. הצטערת גם שבעלה של סיגל לא שם, כי הוא, עם הרקע הצבאי העשיר שלו, בטח היה יודע מה לעשות בכזה מצב.

אבל התקוות שלי לא ממש עזרו. האנשים מסביב התחילו לצעוק, ואחד עם קול חזק במיוחד התחיל לומר בקול רם משפטים שכולם מסביב חזרו עליהם בקצב. הפלסטיני כבר ממש הרגיש מתוח. הוא הסתכל מסביב במבט קופצני, וכשהפגנה התקרבה אלינו הוא קם על הרגליים והתחיל ללכת. ניסיתי לתפוס אותו בזרוע ואמרתי לו: 'חכה ילד, עוד אל תלך, עוד מעט הכול יהיה בסדר'.

אבל הוא ניער את האחיזה שלי וירד לחצץ הלבן שבצד הכביש, שהתחיל להתדרדר לו מתחת לרגליים כשהוא הלך לכיוון השדה שבצד הדרך. הוא פילס את דרכו בין השיבולים המוזהבות שנפתחו ב-v משני הצדדים שלו ואחר כך נסגרו מאחוריו. רק הראש שלו והכפייה שעליו עוד בצבצו מעל. גבעולי החיטה מאחוריו הזדעזעו מהצעדים ומהרוח של הערב שהתחילה להתחזק. הסתכלתי עליו עושה את דרכו לאורך השדה ולא יכולתי להיזיז את עיני מהמראה שהולך ומתרחק לכיוון האופק.

פתאום קלטתי שבכל הבלגאן הזה שכחתי לגמרי את סיגל. התקרבתי מהר אל האוטו והסתכלתי פנימה. ראיתי שגם העיניים שלה תלויות הרחק בנקודה

חצרות יוסף 1995, צילום: אייל לנדסמן

שהולכת ונעלמת ליד האופק. אחר כך כיסתה את העיניים שלה בידיה. בין האצבעות התחילו לנזול נחלים של דמעות. היא ליטפה לעצמה את הבטן שעדיין היתה תפוחה, כאילו לא יצא משם כלום. הסתכלה עלי ונראתה ממש מסכנה. בשפתיים רוטטות ורטובות מדמעות אמרה לי:

'כל כך הרבה זמן סחבתי אותו איתי, הזנתי אותו מהבשר שלי, הבאתי אותו ממקום למקום בתוכי, הוא שמע אותי בוכה, צוחקת, מדברת, הוא התהפך לי בבטן, ועכשיו הוא הולך ככה ואני לא אראה אותו יותר'. הקול שלה נשקב בין המילים, בכל פעם כאילו ענן של דמעות ועשן מחניק לה את הגרון.

השמש שקעה, אבל חוץ ממנה הכול היה תקוע, נטוע במקומו. נראה שכל מי שמסביב מתחיל להתארגן ללינת לילה בשטח. דינוני המשא ומתן עוד לא נגמרו. עורכי הדין הסבירו למפגינים, כדי שאלו יירגעו ויתחילו להתפזר בחזרה למכוניות שלהם, שסוגיות חדשות וסבוכות עלו, ולכן הפתרון עוד לא נראה באופק, שכבר באמת נהיה שחור לחלוטין. נכנסתי עם סיגל לאוטו, הדלקתי את המנוע והפעלתי את החימום. שמתי ברדיו מוסיקה וחיבקתי את סיגל שהשעינה עלי את הראש וליטפה לי את היד, כמו שעשתה בצהריים בבית הקפה. אחרי כמה דקות של שתיקה, כשהעיניים שלי כבר התחילו להיעצם מרוב עייפות אחרי היום הארוך הזה, הרגשתי פתאום את הגוף שלה שהיה צמוד לשלי רוטט. חשבתי שהיא עוד פעם מתחילה לבכות ומיד התעוררתי, אבל כששמעתי את הצלילים המוזרים שהיא עשתה, הבנתי שהיא מנסה לבלום צחוק כדי לא להעיר אותי. התרוממתי על המרפק, הסתכלתי עליה והיא עלי, ומשנינו פרץ צחוק רועם ומתגלגל שמילא את חלל המכונית, הרעיד את שלדת הברזל המיושנת שלה סביבנו וחמק מסתלסל דרך החרוץ הפתוח בחלון אל השמים החשוכים למעלה.